EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 8.3.2019
COM(2019) 112 final

2019/0062 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

milles käsitletakse Euroopa Liidu nimel Vahemere üldises kalanduskomisjonis võetavat seisukohta ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 9389/1/14 REV 1

SELETUSKIRI

1. KAVANDATAV REGULEERIMISESE

Käesolevas ettepanekus käsitletakse otsust, millega määratakse kindlaks liidu nimel Vahemere üldise kalanduskomisjoni koosolekutel võetav seisukoht ajavahemikuks 2019–2023 seoses kaitse- ja majandamismeetmete kavandatud vastuvõtmisega.

2. ETTEPANEKU TAUST

2.1. Vahemere üldise kalanduskomisjoni asutamise leping

Vahemere üldise kalanduskomisjoni asutamise lepingu (edaspidi „GFCMi leping“) eesmärk on tagada lepingualal mere bioloogiliste ressursside kaitse ja jätkusuutlik kasutamine bioloogilisel, sotsiaalsel, majanduslikul ja keskkonna tasandil ning vesiviljeluse jätkusuutlik areng. GFCMi leping jõustus 1952. aastal. GFCMi lepingu muudatused kiideti heaks 1963., 1976., 1997. ja 2014. aastal.

Euroopa Liit on GFCMi lepingu osaline, olles selle heaks kiitnud vastavalt nõukogu otsusele 98/416/EÜ[1]. Ka Bulgaaria, Horvaatia, Küpros, Prantsusmaa, Kreeka, Itaalia, Malta, Rumeenia, Sloveenia ja Horvaatia on GFCMi lepingu osalised.

2.2. Vahemere üldine kalanduskomisjon

Vahemere üldine kalanduskomisjon (edaspidi „GFCM“) on GFCMi lepinguga asutatud organ, mis tagab Vahemerel, Mustal merel ja neid ühendavates vetes mere bioloogiliste ressursside kaitse ja jätkusuutliku kasutamise bioloogilisel, sotsiaalsel, majanduslikul ja keskkonna tasandil ning vesiviljeluse jätkusuutliku arengu. Komisjon võtab vastu tema pädevusvaldkonda kuuluvate kalavarude kaitse- ja majandamismeetmed.

GFCMi liikmena on liidul osalemis- ja hääletamisõigus. GFCMi leping sisaldab deklaratsiooni liidu pädevuse kohta. Lepinguosalistest liikmesriikide hääletamisõigust kasutab liit: kui hääletab liit, ei hääleta liikmesriigid ja vastupidi. GFCM võtab otsused vastu kohalviibivate ja hääletavate liikmete kahekolmandikulise häälteenamusega.

2.3. GFCMi otsused

GFCM on volitatud vastu võtma tema pädevusvaldkonda kuuluvate kalavarude kaitse- ja majandamismeetmeid, mis on lepinguosalistele siduvad.

GFCMi lepingu artikli 13 lõike 3 kohaselt jõustuvad meetmed 120 päeva pärast kuupäeva, mil GFCM lepinguosalisi neist teavitab. GFCMi poolt vastu võetud meede ei ole siduv lepinguosaliste suhtes, kes esitavad sellele vastuväite 120 päeva jooksul alates nendest teavitamise kuupäevast. Kui vastuväite esitavad rohkem kui kolmandik lepinguosalistest, ei ole ülejäänud lepinguosalised kohustatud vaidlustatud meedet rakendama.

3. LIIDU NIMEL VÕETAV SEISUKOHT

Liidu nimel piirkondlike kalandusorganisatsioonide aastakoosolekutel võetav seisukoht kujundatakse praegu kaheastmelist lähenemisviisi kasutades. Nõukogu otsuses sätestatakse mitmeks aastaks liidu seisukohaga seotud põhimõtted ja tegevussuunad ning seejärel kohandatakse seda seisukohta igaks aastakoosolekuks komisjoni mitteametlike dokumentidega, mida arutatakse nõukogu vastavas töörühmas.

[1] EÜT L190, 4.7.1998, lk 34.

GFCMi puhul rakendatakse kõnealust lähenemisviisi nõukogu 8. mai 2014. a.. aasta otsusega 9389/1/14 REV 1, millega kehtestatakse liidu seisukoht GFCMis ajavahemikul 2014–2018. Otsus sisaldab üldpõhimõtteid ja -suuniseid, kuid selles võetakse võimalikult suures ulatuses arvesse ka GFCMi eripärasid. Lisaks on selles sätestatud standardprotsess, mille alusel määratakse liikmesriikide nõudmisel kindlaks liidu seisukoht aastate kaupa.

Otsusega 9389/1/14 REV 1 nähakse ette, et liidu seisukoht vaadatakse läbi enne 2019. aasta aastakoosolekut. Seetõttu esitatakse käesolevas ettepanekus liidu seisukoht GFCMis ajavahemikuks 2019–2023 ja sellega asendatakse otsus 9389/1/14 REV 1.

Otsusega 9389/1/14 REV 1 integreeriti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1380/2013[2] sätestatud uue ühise kalanduspoliitika põhimõtted ja tegevussuunad, võttes arvesse ka eesmärke, mis on sätestatud komisjoni teatises ühise kalanduspoliitika välismõõtme kohta[3]. Lisaks kohandati sellega liidu seisukohta Lissaboni lepingu suhtes.

Käesoleva läbivaatamise käigus võetakse seoses kalapüügimõjuga arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa strateegia plasti kohta ringmajanduses“,[4] liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ning Euroopa Komisjoni ühisteatist „Rahvusvaheline ookeanide majandamine: Ookeanide tulevikku hõlmav kava“[5] ja nõukogu järeldusi kõnealuse ühisteatise kohta[6].

Käesoleval muutmisel võetakse arvesse ka liidu rahvusvahelisi kohustusi Vahemerel ja Mustal merel, mis võeti Malta MedFish4Ever ministrite deklaratsiooniga[7] ja Sofia ministrite deklaratsiooniga[8].

4. ÕIGUSLIK ALUS

4.1. Menetlusõiguslik alus

4.1.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikes 9 on sätestatud, et nõukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega „[…] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku.“

„Õigusliku toimega aktid“ hõlmavad õigusakte, millel on õiguslik toime kõnealust asutust reguleeriva rahvusvahelise õiguse eeskirjade alusel, ja akte, mis ei ole rahvusvahelise õiguse kohaselt siduvad, kuid mis „võivad otsustavalt mõjutada ELi seadusandja poolt vastu võetud õigusaktide sisu[9]“.

---

2 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

3 KOM(2011) 424, 13.7.2011.

4 KOM (2018) 28 final, 16.1.2018.

5 JOIN(2016) 49 final, 10.11.2016.

6 7348/1/17 REV 1, 24.3.2017.

7 https://ec.europa.eu/fisheries/inseparable/sites/inseparable/files/2018-01-26-declaration-malta.pdf

8 https://ec.europa.eu/fisheries/sites/fisheries/files/docs/2018-06-07-sofia-declaration_en.pdf

9 Euroopa Kohtu 7. oktoobri 2014. aasta otsus kohtuasjas Saksamaa *vs.* nõukogu, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, punktid 61–64.

4.1.2. Kohaldamine käesoleval juhul

GFCM on lepinguga, st GFCM lepinguga ettenähtud organ.

Aktidel, mis GFCMil palutakse vastu võtta, on õiguslikud tagajärjed. Vastavalt GFCMi lepingu artiklile 13 on kavandatud aktid rahvusvahelise õiguse raames siduvad ning neil võib olla otsustav mõju liidu õigusaktide sisule, sh:

nõukogu määrusele (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks[10];

nõukogu määrusele (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse ühenduse kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks[11]; ning

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrusele (EL) 2017/2403, milles käsitletakse välispüügilaevastike jätkusuutlikku majandamist[12].

Kavandatud aktidega ei täiendata ega muudeta GFCMi lepingu institutsioonilist raamistikku.

Seega on kavandatud otsuse menetlusõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 218 lõige 9.

4.2. Materiaalõiguslik alus

4.2.1. Põhimõtted

ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohaste otsuste materiaalõiguslik alus sõltub eelkõige selle kavandatava õigusakti eesmärgist ja sisust, mille kohta liidu nimel seisukoht võetakse. Kui kõnealuse aktiga taotletakse kaht eesmärki või reguleeritakse kaht valdkonda ning üht neist võib pidada peamiseks või ülekaalukaks, samas kui teine on kõrvalise tähtsusega, peab ELi toimimise lepingu artikli 218 lõike 9 kohasel otsusel olema üksainus materiaalõiguslik alus, st peamise või ülekaaluka eesmärgi või valdkonna tõttu nõutav õiguslik alus.

4.2.2. Kohaldamine käesoleval juhul

Kavandatud akti põhieesmärk ja sisu on seotud kalandusega. Käesolevas seisukohas kajastatavate põhimõtete kehtestamise õiguslik alus on määrus (EL) nr 1380/2013.

Seepärast on kavandatud otsuse materiaalõiguslik alus ELi toimimise lepingu artikli 43 lõige 2. Otsusega asendatakse otsus 9389/1/14 REV 1, mis hõlmab ajavahemikku 2014–2018.

4.3. Kokkuvõte

Ettepanekus esitatud otsuse õiguslik alus peaks olema Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 43 lõige 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9.

[10] ELT L 286, 29.10.2008, lk 1.
[11] ELT L 343, 22.12.2009, lk 1.
[12] ELT L 347, 28.12.2017, lk 81.

2019/0062 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

milles käsitletakse Euroopa Liidu nimel Vahemere üldises kalanduskomisjonis võetavat seisukohta ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 9389/1/14 REV 1

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 43 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Liit sõlmis nõukogu otsusega 98/416/EC[13] Vahemere üldise kalanduskomisjoni asutamise lepingu (edaspidi „GFCMi leping“). Ka Bulgaaria, Horvaatia, Küpros, Prantsusmaa, Kreeka, Itaalia, Malta, Rumeenia, Sloveenia ja Horvaatia on GFCM lepingu osalised.

(2) Vahemere üldine kalanduskomisjon (GFCM) vastutab selliste meetmete vastuvõtmise eest, mille eesmärk on tagada GFCMi lepingualal kalavarude pikaajaline kaitse ja säästev kasutamine ning vesiviljeluse säästev areng. Sellised meetmed võivad muutuda liidule siduvaks.

(3) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 1380/2013[14] on sätestatud, et liit tagab selle, et püügitegevus ja vesiviljelus on keskkonna seisukohast pikaajaliselt jätkusuutlikud ning neid majandatakse sellisel viisil, mis on kooskõlas majandusliku, sotsiaalse ja tööhõivealase kasu saavutamise ja toiduvarude kättesaadavuse toetamise eesmärkidega. Samuti on selles sätestatud, et liit kohaldab kalapüügi majandamise suhtes ettevaatusprintsiibil põhinevat lähenemisviisi ning ühise kalanduspoliitika eesmärk on tagada, et mere bioloogiliste elusressursside kasutamise kaudu taastatakse ja hoitakse püütavate liikide populatsioonid tasemetel, mis ületavad maksimaalse jätkusuutliku saagikuse saamiseks vajalikke tasemeid. Lisaks on selles sätestatud, et liit võtab parimate kättesaadavate teaduslike nõuannete põhjal kalavarude kaitse- ja majandamismeetmed, toetab teaduslike nõuannete ja teadmiste edasiarendamist, lõpetab järk-järgult tagasiheite ja edendab püügimeetodeid, mis aitavad kaasa selektiivsemale kalapüügile, soovimatu saagi võimalikult suurele vältimisele ja vähendamisele ning sellisele kalapüügile, millel on väike mõju mereökosüsteemile ja kalavarudele. Lisaks on määruses (EL) nr 1380/2013 konkreetselt sätestatud, et liit kohaldab neid eesmärke ja põhimõtteid oma kalandusalastes välissuhetes.

[13] Nõukogu 16. juuni 1998. aasta otsus Euroopa Ühenduse liitumise kohta Vahemere üldise kalanduskomisjoniga (EÜT L 190, 4.7.1998, lk 34).

[14] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1380/2013 ühise kalanduspoliitika kohta, millega muudetakse nõukogu määruseid (EÜ) nr 1954/2003 ja (EÜ) nr 1224/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EÜ) nr 2371/2002 ja (EÜ) nr 639/2004 ning nõukogu otsus 2004/585/EÜ (ELT L 354, 28.12.2013, lk 22).

(4) Vastavalt liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ja Euroopa Komisjoni ühisteatisele „Rahvusvaheline ookeanide majandamine: meie ookeanide tulevikku hõlmav kava“[15] ja nõukogu järeldustes kõnealuse ühisteatise kohta[16] sätestatule on liidu poolt kõnealustel foorumitel võetud meetmete hulgas kesksel kohal selliste meetmete edendamine, millega toetatakse ja suurendatakse piirkondlike kalandusorganisatsioonide tõhusust ning vajaduse korral parandatakse nende juhtimist.

(5) Komisjoni teatises Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele „Euroopa strateegia plasti kohta ringmajanduses“[17] viidatakse konkreetsetele meetmetele, mille eesmärk on vähendada plasti- ja merereostust ning samuti püügivahendite merel kaotamist või sinna jätmist.

(6) Vastavalt järeldustele Vahemere kalanduse jätkusuutlikkust käsitlevast ministrite konverentsist, millel võeti 30. märtsil 2017 vastu Malta MedFish4Ever ministrite deklaratsioon, ja kõrgetasemelisest konverentsist Musta mere kalanduse ja vesiviljeluse teemal, millel võeti 7. juunil 2018 vastu Sofia ministrite deklaratsioon, on liidu GFCMi alaste meetmete puhul kesksel kohal selliste meetmete edendamine, millega toetatakse ja tõhustatakse andmete kogumist ja nende teaduslikku hindamist, ökosüsteemipõhist kalavarude majandamist, koostöö tegemise kultuuri ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi lõpetamiseks, jätkusuutlikku väikesemahulist kalapüüki ja vesiviljelust ning suuremat solidaarsust ja kooskõlastatust.

(7) On asjakohane kindlaks määrata seisukoht, mis võetakse liidu nimel GFCMi koosolekutel ajavahemikuks 2019–2023, kuna GFCMi kaitse- ja majandamismeetmed on liidu jaoks siduvad ja võivad otsustavalt mõjutada liidu õiguse sisu, nimelt nõukogu määrust (EÜ) nr 1005/2008,[18] nõukogu määrust (EÜ) nr 1224/2009[19] ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2017/2403[20].

(8) Praegu on GFCMi kohtumistel liidu nimel võetav seisukoht kehtestatud nõukogu otsusega 9389/1/14 REV 1[21]. On asjakohane tunnistada otsus 9389/1/14 REV 1 kehtetuks ja asendada see uue otsusega ajavahemikuks 2019–2023.

(9) Arvestades kalavarude muutuvat iseloomu GFCMi lepingualal ja sellest tulenevat vajadust võtta liidu seisukohas arvesse uusi arenguid, sealhulgas uut teaduslikku ja muud asjakohast teavet, mis esitatakse enne GFCMi koosolekuid või nende käigus, tuleks kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikli 13 lõikes 2 sätestatud liidu

---

15 JOIN(2016) 49 final, 10.11.2016.

16 7348/1/17 REV 1, 24.3.2017.

17 KOM (2018) 28 final, 16.1.2018.

18 Nõukogu määrus (EÜ) nr 1005/2008, millega luuakse ühenduse süsteem ebaseadusliku, teatamata ja reguleerimata kalapüügi vältimiseks, ärahoidmiseks ja lõpetamiseks ning muudetakse määrusi (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1936/2001 ja (EÜ) nr 601/2004 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 1093/94 ja (EÜ) nr 1447/1999 (ELT L 286, 29.10.2008, lk 1).

19 Nõukogu 20. novembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1224/2009, millega luuakse liidu kontrollisüsteem ühise kalanduspoliitika eeskirjade järgimise tagamiseks, muudetakse määrusi (EÜ) nr 847/96, (EÜ) nr 2371/2002, (EÜ) nr 811/2004, (EÜ) nr 768/2005, (EÜ) nr 2115/2005, (EÜ) nr 2166/2005, (EÜ) nr 388/2006, (EÜ) nr 509/2007, (EÜ) nr 676/2007, (EÜ) nr 1098/2007, (EÜ) nr 1300/2008, (EÜ) nr 1342/2008 ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EMÜ) nr 2847/93, (EÜ) nr 1627/94 ja (EÜ) nr 1966/2006 (ELT L 343, 22.12.2009, lk 1).

20 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2017. aasta määrus (EL) 2017/2403, milles käsitletakse välispüügilaevastike jätkusuutlikku majandamist ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1006/2008 (ELT L 347, 28.12.2017, lk 81).

21 Nõukogu 8. mai 2014. aasta otsus Euroopa Liidu nimel Vahemere üldises kalanduskomisjonis (GFCM) võetava seisukoha kohta.

institutsioonide vahelise lojaalse koostöö põhimõttega kehtestada 2019.–2023. aastaks menetlused liidu seisukoha iga-aastaseks täpsustamiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Liidu nimel Vahemere üldise kalanduskomisjoni (GFCM) koosolekutel võetav seisukoht on esitatud I lisas.

Artikkel 2

GFCMi koosolekutel võetava liidu seisukoha iga-aastane täpsustus tehakse vastavalt II lisale.

Artikkel 3

Nõukogu annab I lisas esitatud liidu seisukohale hinnangu ja vajaduse korral vaatab selle komisjoni ettepaneku põhjal läbi hiljemalt GFCMi 2024. aasta koosolekuks.

Artikkel 4

8. mai 2014. aasta otsus 9389/1/14 REV 1 tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 5

Käesolev otsus on adresseeritud komisjonile.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja